

Rubriko *Books on Books* je pripravila nova urednica Christiane Raabe, ki je tudi nova direktorica Mednarodne mladinske knjižnice v Münchnu. Obsežen prispevek je posvečen dosedanji urednici Barbari Scharioth ob njeni upokojitvi.

V rubriki *Focus IBBY* so navedeni nominiranci za Andersenovo nagrado 2008, med njimi slovenska ilustratorka **Lila Prap**, in nominiranci za nagrado za promocijo branja IBBY-Asahi Reading Promotion Award 2008. Kandidati za nagrado za promocijo branja so: SLAV/KwaZulu Natal Support Project, Južna Afrika; Biblionef, Južna Afrika; Bedrich Benes Buchlovan Library: The Night with Andersen, Češka; Village Library Project of the Society for All Round Development (SARD), Indija; Action with Lao Children, Laos; Grupo Cerra Largo de Promoción de la Lectura, Urugvaj; National Reading Campaign of the Tamer Institute for Community Education, Palestina; Fundación Taller de Letras Jordi Sierra I Fabra, Kolumbija; Edition Bakame, Books for Children in Rwanda, Ruanda; The Akili Trust Reading Development Project, Kenija; Lubuto Library Project, Zambija. Nagrada bo podeljena na kongresu IBBY v Kopenhagenu.

Bookbird razpisuje v tej številki mesto novega urednika, ki bo delo prevzel s prvo številko leta 2009.

Tanja Pogačar

PREDSTAVITEV SLOVENSKE MLADINSKE KNJIŽEVNOSTI NA BOLONJSKEM KNJIŽNEM SEJMU 2008

Kot je že znano, je knjižni sejem v Bologni vsako leto najpomembnejši med-

narodni dogodek na področju otroške in mladinske književnosti ter ilustracije in obenem najbolj izčrpen pregled smernic v svetovnem merilu. Na sejmu iz leta v leto sodeluje več držav in ustvarjalcev. Na sejmu so razglasili tudi dobitnika Andersenove nagrade (pisatelj Jörg Schubiger iz Švice in ilustrator Roberto Innocenti iz Italije) in spominske nagrade Astrid Lindgren (Sonya Hartnett iz Avstralije). Letošnja posebna gostja sejma je bila Argentina.

Delovna skupina za pripravo slovenske predstavitve na bolonjskem knjižnem sejmu – v sestavi: Nataša Bucik (MK), Matjaž Schmidt (ZDSLU), Irena Svoltjšak Miš (Založba Miš), Jana Babšek (Didakta) in Janja Vidmar (DSP) – je na prvem sestanku (nov. 2007) določila smernice in zadolžitve. Za ustrezno promocijo na ravni tovrstnega sejma je bil najprej seveda nujno potreben nov katalog, ki ga je mogoče dopolnjevati vsako leto. Z urednico kataloga Jano Babšek smo na podlagi naslednjih kriterijev:

- kakovosten in prepoznaven posameznikov opus na področju otroške in mladinske literature, izkazan z vsaj petimi deli (od tega najmanj z dvema v zadnjih sedmih letih), mednarodne, nacionalne in stanovske nagrade ter nagrade, prejete za delovanje na področju mladinske književnosti in ilustracije, prejete v zadnjih desetih letih – v najožji izbor nacionalne predstavitve mladinske književnosti uvrstili 45 vrhunskih pisateljic, pisateljev, pesnic in pesnikov ter 34 najzlahtnejših ilustratorjev, od tega 5 ustvarjalcev, ki delujejo samostojno na obeh področjih. Njihova uvrstitev v katalog je gotovo svojevrstno priznanje za njihov bogat prispevek k literarno-etičnim presežkom in razvoju slovenske mladinske književnosti sploh.

Tudi sam izbor knjig za predstavitev na sejmu, ki sva ga pripravili skupaj z Natašo Bucik, je nastal na podlagi skorajda sorodnih kriterijev za katalog. Tako

smo na policah razstavili skoraj 140 del: ilustriranih knjig, slikanic, pesniških zbirk in najstniških romanov.

Naš prostor si je v okviru nacionalne predstavitve seveda prizadeval za večjo odmevnost v mednarodnem prostoru in z njo za večjo vzpostavitev mednarodne povezave, in sicer s celovitim konceptom predstavljene založniške produkcije, avtorjev in ilustratorjev. Poleg prepoznavnosti naših ustvarjalcev so bile aktivnosti usmerjene tudi k predstavitvam najkvalitetnejšega izbora del in posameznih mednarodnih ter domačih nagrad s področja otroške in mladinske literature ter ilustracije, kot so: večernica, desetnica, Levstikova nagrada, Smrekarjeva nagrada, izvirna slovenska slikanica, častna listina IBBY in akcija Moja najljubša knjiga.

V predstavitev je bilo vključenih veliko založnikov, kriteriji izbora pa so, kot že rečeno, temeljili na nagradah, priznanjih, nominacijah in opusu posameznih ustvarjalcev.

Za slovenski prostor, po kvadraturi in postavitvi boljši kot prejšnje leto (letos postavljen v halo 29), je oblikovalka Suzana Duhovnik poiskala izvirne in praktične rešitve, ki so se v okviru celovite nacionalne predstavitve izvrstno obnesle. Tako smo – ekipa iznajdljivih deklet v sestavi: Meta iz založbe Prešernova družba, Suzana in Mojca iz založbe Mladinska knjiga in moja malenkost – stene po Suzaninih zamislih oblekle v jabolčno zeleno, ki se je odlično dopolnjevala s temno vijolično podlago tal in zelenimi namizni prti ter blazinami na stolih. Prostor smo razdelili na del, namenjen pisateljem, in del, ki je bil odmerjen ilustratorjem. Stene je krasilo dvanajst ilustracij oziroma naslovnice v zadnjih dveh letih nagrajenih avtorjev, ilustratorjev in prevajalca: Dese Muck, Majde Koren, Irene Velikonja, Anje Štefan, Vasje Cerarja, Bine Štampe Žmavc, Marjance Jemec Božič, Mojce Osojnik,

Jelke Reichman, Alenke Sottler, Nika Grafenauerja v tandemu z Marjanom Mančkom.

Za nas je bilo seveda izjemno pomembno tudi to, da je komisija bolonjskega sejma izmed 2598 ilustratorjev z vsega sveta v skupino 99 ilustratorjev, ki so bili predstavljeni na letošnji razstavi, uvrstila **Alenko Sottler** z dvema ilustracijama iz knjige *Tri pesnitve* Andreja Brvarja, ki je izšla pri založbi Litera. Razstave, ki so jo odprli 31. marca, se je pozneje udeležila tudi Sottlerjeva v spremstvu Andreja Brvarja in drugih predstavnikov založbe.

Na našem sprejemu, ki se ga je poleg domačih ustvarjalcev, predstavnikov MK, bibliotekarjev in drugih ljubiteljev knjige, udeležilo tudi precej tujih založnikov, so vsi obiskovalci soglašali, da v Bologni že dolgo niso videli tako prijaznega in prijetnega domačega razstavnega prostora. Zbrane sta nagovorila Mitja Zupančič, predsednik ZKGM pri Gospodarski zbornici Slovenije, in Barbara Koželj, v. d. generalne direktorice direktorata za umetnost na Ministrstvu za kulturo.

Tudi sicer sva z Mojco Hribar iz MK vztrajno širili glas o kakovostni slovenski mladinski literaturi in ilustraciji. Konec koncev premoremo nekaj imen, prepoznavnih tudi v svetovnem merilu. Zato je vprašanje, kaj lahko ponudi naša država na področju otroške in mladinske književnosti ter ilustracije, pravzaprav odveč. Izvirna mladinska književnost je s svojim nenehnim razvojem, premikanjem mej in kršenjem ustaljenih pravil na tematski ter stilni ravni v zadnjih letih gotovo zelo močan fenomen na piedestalu nacionalne identitete. K vidnejši umestitvi v svetovni prostor jo ovira kvečjemu specifičnost jezika in z njim posledična neprepoznavnost. Toda v procesu globalizacije postajajo prav jeziki majhnih narodov najmočnejši element identitete in čedalje bolj fasci-

nantno sredstvo za kreiranje literarne stvarnosti.

Tudi na bolonjskem knjižnem sejmu, podobno kot že na frankfurtskem, nam je uspelo tujim založnikom in drugim interesentom ponuditi več kot 400 izvodov kataloga, 150 izvodov ponatisnjene antologije LS in vse preostale izvode brošure *Meadow of Secrets*. Navezali smo nekaj za našo mladinsko literaturo in ilustracijo zelo obetavnih stikov s tujimi založniki in s Svetovnim združenjem mladinskih pisateljev in ilustratorjev, ki ima sedež v ZDA, v Evropi pa več podružnic, obenem pa nam je uspel preboj na galerijo z literarnimi agenti, ki smo jih oskrbeli s prepotrebniim promocijskim materialom.

Morda bodo stiki s tujimi založniki obrodili kakšne sadove, srečanja z zanimivimi posamezniki iz sveta literature so bila vsekakor dragocena izkušnja. Če bomo dovolj vztrajno opozarjali nase, bo odmevnost naše besede postala stvarnost.

In to ne zgolj literarna.

*Sekcija za mladinsko književnost pri
Društvu slovenskih pisateljev,
Janja Vidmar, predsednica*

PRIPOVEDOVALSKI FESTIVAL

Že dobro desetletje se ob začetku vsake nove pomladi v Ljubljani godi pripovedovalski festival **Pravljice danes**. Na njem pripovedujemo zgodbe, ki so nastale in se stoletja ohranjale kot ustno izročilo, iščemo jim pot do današnjih otrok in odraslih. Zavestno gojimo pripovedovanje, kar pomeni, da zgodb ne beremo in večinoma tudi ne govorimo na pamet – nastopajoči jih vsak po svojih

sposobnostih poizkušamo posredovati tako, da bi bile v trenutku, ko jih govorimo, po meri nam in našim poslušalcem. Gre torej za početje, ki se med ljudmi dogaja že od nekdaj, tudi danes, vsak dan – če pa naj bi v sebi nosilo neko estetsko vrednost, morda celo umetniško moč, potem to od nastopajočega zahteva kar dovolj govorne spretnosti, občutka, izrazne moči.

Celotni dogodek je leta 1998 vzniknil iz navdušenja nad pripovedovanjem in vere, da je tudi današnje otroke mogoče očarati z zgodbo, ki je samo govorjena, ne gledališko ali lutkovno uprizorjena. S takratno vodjo humanistično-izobraževalnega programa v Cankarjevem domu v Ljubljani Olgo Butinar Čeh sva osnovali Pravljični maraton, program, na katerem so različni pripovedovalci čez ves dan pripovedovali skupinam otrok. Ime Pravljični maraton se je pripovedovalskega festivala držalo sedem let, nato se je preimenoval v Pravljice danes. Program se je postopoma širil in bogatil. Predstavam za otroke so se pred petimi leti pridružili pripovedovalski večeri za odrasle, nato dva pripovedovalska foruma slovenskih knjižničarjev (na katerih so knjižničarji po eni strani lahko prisluhnili pripovedovanju svojih uspešnih kolegov, po drugi pa predavanjem strokovnjakov), dodali smo odprto pripovedovalsko tribuno, gostovanje tujega pripovedovalca, predavanja, delavnice. Leta 2007 se je festival iz Cankarjevega doma razširil v Slovenski etnografski muzej, kjer sedaj poteka dopoldanski program za otroke – tako je obiskovalcem ob poslušanju pripovedi ponujeno še spoznavanje materialne dediščine naših prednikov. Festival si je postopoma pridobil publiko, ki je v vseh pogledih zelo pisana (po starosti, strokovni usmerjenosti, umetnostnih sledenjih), predvsem pa zelo živa in naklonjena. Opozoril je na dejstvo, da ljudske pripovedi niso nekaj, kar je pre-